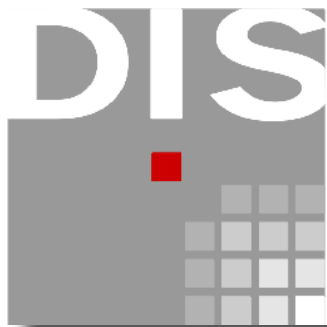

DIS - Hordaland

Databehandling i slektsgransking

Årgang 9 Nr. 3 Desember 2005 Opplag: 700 ISSN:1501-4428

Redaktøren	2
Innkalling DIS-Hordaland	
Generalforsamling	2
Lederspalten	3
DIS-Hordaland	
Faddere	3
En Hordalneding	
Svein Rosseland	4
En tenk jul	
i svunnen tid	5
DIS-Hordland	
Styre og tillitsvern	6
Lensmannslekta	
i øvste Mjelde	7
Digitalarkivet	
Skennede kirkebøker	10
Kilderegistrering	11
Bokomtale	
Glædelig jul !	11
Program	
DIS-Hordland	12
DIS-Kvinnherad	12
Gravminner i Norge	12

Redaktørspalten

Så var vi klar med nytt medlemsblad til DIS-Hordaland. Redaksjonen mangler dessverre bilder og tekst fra arrangementene som har vært avholdt siden forrige medlemsblad. Ut fra dette blir lite stoff om aktiviteten i laget. Men vi har noen få gode bidragsytere som har sendt inn artikler. Bladet framstår med mye tekst og relativt lite bilder, så redaksjonen håper de utvalgte artikkelen faller i smak. Vil nytte anledningen å ønske alle en riktig god julehelg og et serdles godt nytt slektsransker år.

Redaktør

Hans Ordin Østebø

Generalforsamling DIS-Hordaland 2006

Innkaller herved medlemmene til årsmøte/generalforsamling på Kronstad Hovedgård, Kronstadveien 30. Onsdag 15 Februar 2006 kl 1900.

Dagsorden:

1. Valg av møteleder og referent.
2. Styrets Årsberetning.
3. Regnskap 2005
4. Revisors beretning
5. Ansvarsfrihet for styret
6. Budsjett for 2006
7. Innkomne saker
8. Valg
9. Valg på representant og vararepresentant til landsmøte i DIS-Norge

På valg i år:

1. Styrets leder for 1 år.
2. 2 styremedlem for 2 år
3. 2 varamedlem for 1 år
4. Revisor 1 år
5. Redaktør 1 år
6. 2 medlemmer til valgkomiteen for 1 år

OBS! Gjenvalg kan finne sted.

Saker som skal behandles på generalforsamlingen må være kommet styre i hende innen 1/1-2006.

Saksdokumentene vil bli gjort tilgjengelig på vår hjemmeside 14 dager før generalforsamlingen. De som likevel ønsker å få disse tilsendt hjem, må ta kontakt med leder@ho.disnorge.no

Styret ønsker medlemmene hjertelig velkommen!

Lederspaltten

litt etter litt frem til det meste som står der. Og flere ganger har jeg funnet flere navn på steinene enn det som øye kan se i dagslys.

På kirkegårdene treffer man også mange hyggelig mennesker, der er mange som lur-er på hva man holder på med. Mange er glade for at noen tar tak i historien som ligger der, mens andre kan ikke se vitsen med å legge så mye arbeid ned i døde personer.

Ellers denne høsten har styret lagt ned et stort arbeid med å registrere alle bøkene og tidsskriftene som vi har på Kro-nstad Hovedgård. Oversikten vil bli lagt ut på hjemmeside så snart den er ferdig.

I høst hadde vi også Slektsforskerdagen sammen med "Jesus Kristi kirke av siste dagers heldige". Her hadde vi stands og foredrag, jeg har fått mange gode tilbakemeldinger både fra medlemmer og fra folk fra kirken. Jeg håper at dette kan bli noe som vi kan gjøre

flere ganger sammen.

Vårens program er snart ferdig og det vil bli lagt ut på hjemmesiden vår snart. Vi har flyttet årsmøte tilbake til onsd-agen slik at det blir det samme som en vanlig møtedag. Vi vil i vår avholde kurs. Dette vil komme på hjemmesiden vår så snart datoene er fastlagt. Turen i juni kommer vi tilbake til, men den begynner å se spennende ut.

Husk: har dere forslag til kandidater til styret i Hordaland og til DIS-Norge så ta kontakt med valgkomitene.

Jeg ønsker dere alle en riktig God jul og et Godt Nytt År

MVH.
Jarle Hannisdal
Leder DIS-Hordaland

Tiden flyr og det er snart jul igjen. For meg virker det som det ikke var lenge siden det var sommer og jeg la planer for hva jeg skulle få gjort i løpet av høsten. Hvem jeg skulle snakke med og hva jeg planla å få gjort hjemme. Men nå er julen her tidligere en noen gang tidligere og jeg sitter med en liste som jeg ikke har fått kryssset ut så meget på. Tidligere denne uken fikk jeg også en trist melding, den siste av min morfars søsken gikk plutselig bort og dermed en kilde som jeg ikke fikk spurt ut alt om.

Høsten har ellers godt med på å ta bilder til gravreg-istreringen, korrekturlesning og finne ut hva som egentlig står på gamle steiner. Så er man i tvil, så ta med en lommelykt en ettermiddag det er mørkt, så lys inn på steinen fra for-skjellige vinkler og man finner

FADDERE i DIS-Hordaland

Denne ordningen er ment å skulle være en hjelp til de av våre medlemmer som av en eller annen grunn trenger litt hjelp til å komme videre i sitt arbeid.

Er du medlem av DIS-Hordaland og trenger hjelp innen et av områdene under, så nøl ikke med å ta kon-takt med noen av personene nedenfor!

Har du problemer som knytter seg til ting som ikke er med på listen eller ønsker å bli fadder i DIS-Hordaland, kan du ta kontakt med Jarle Hannisdal på tlf. 55 12 19 85 eller

E-post: leder@ho.disnorge.no

Brother's Keeper	Truls Magnus	55 12 07 17	trumag@c2i.net
Brother's Keeper	Anne-Sofie H. Eknes	55 13 13 26	erikek@netcom.no
Embla	Jarle Hannisdal	55 12 19 85	jarlehannisdal@c2i.net
TMG	Turid H. Bergsagel	55 16 52 22	turid.holleland@hi.uib.no
TMG	Hans Ordin Østebø	53 47 61 66	hoestebo@online.no
GEDCOM	Arild Tangerås	55 13 24 06	atangera@online.no
DIS-Treff	Alf Egil Skjeldestad	55 34 77 61/56 31 60 93	distreff@ho.disnorge.no

En Hordalending

UT AV GLEMMEBOKEN !

SVEIN I. ROSSELAND

Av Jens Holst

Hordalendingen Svein Rosseland ble kjent langt, langt ut over Norges grenser !

Han ble født på Rosseland i Kvam, rett før man kommer ned til Norheimsund, i 1894, og han døde i Bærum den 19. januar 1985, m.a.o. 91 år gammel. Hans far het Isak Vigleiksson Skeie (1851-1947), som var gift med Ragna Sveinsdatter (1852-1933), og da han i 2 år paktet gården til sin svoger, Arne Sveinsson, tok han i 1898 navnet fra den gården, Rosseland. De fikk etterhvert mange barn, Brita 1875, Vigleik -78, Ingebjørg -81, Anders -84, Johannes -87, Ragna -90 og Svein 1894. Ca. 1898 overtok Isak som pakter på preste-gården i Vikøy, og familien bodde faktisk i "Borgstova", huset som Adolf Tideman brukte som motiv for sitt maleri "Haugianerne", som sikkert mange har sett. Barneflokken vokste opp i beskjedne kår. Svein var en våken kar, fra han var liten viste han stort vitebegjær, det rakk over både matematikk og flere språk. Det siste fikk han tid til når han om våren sto i gjødselkjelleren og lesset opp kjerren. Når faren så kjørte avsted, tok Svein frem læreboken i italiensk ! Men først var det folkeskolen, så ble det gårdsarbeide av ymse slag. Noen våkne og velvillige sambygdinger slo seg sammen og sponset Svein på middelskole på Voss. I Haugesund der han i 1915 begynte i gymnasiet, hadde han bl.a. nattarbeide på en hermetikkfabrikk, og så skolen om dagen, og på to år

tok han eksamen, som privatist. Han bodde hos sin søster som var gift med en lærer der. Så ble han immatrikulert ved Universitetet i Oslo, tok ex phil våren 1918, og bifag i astronomi om høsten. Parallelt med dette leste han matematikk på egen hånd. Bøkene var tre bind på fransk, som han fikk kjøpt brukt, men fikk fatt i bind 3 til å begynne med, de andre senere, og leste seg "baklengs" gjennom dem, - på fransk NB. Etter 3 semestre i Oslo fikk han et opphold i Bergen, som assistent hos meteorologen professor Bjerknes, og Bjerknes fikk siden ordnet det slik at Svein Rosseland, med sitt heller korte studium fra Universitet i Oslo, fikk komme til den berømte Niels Bohr i København ! Det var egtl. teoretisk fysikk som Svein var mest interessert i, og det viste seg at Bohr allerede hadde hørt om den uvanlig flinke karen fra Kvam. Fra høsten 1920 til august 1924 var han hos Niels Bohr, og her traff han og ble godt kjent med mange fremragende fysikere, - hvorav i alt 8 stk. senere mottok Nobelpriser. Svein fikk også gode kontakter ved universitetene i f.eks. Leyden og Cambridge. En annen ting å merke seg er at Svein og hans hustru også ble personlige venner med Niels Bohr og hans familie, trass i en viss forskjell i bakgrunn, mens de var omtrent jevngamle. Svein giftet seg i 1924 med Ragna Michelsen,

hun var fra Haugesund. Etter København fikk Svein anledning til å komme til Rockefeller Foundation, og han var også ved Mount Wilson observatoriet i California, og han leverte der betydningsfulle teoretiske arbeider. Turen gikk så tilbake til København igjen i 1926, hvor han ble i ett år. I løpet av denne tiden tok han doktorgraden ved Universitet i Oslo, og fra 1. jan. 1928 ble han professor i astronomi der. Allerede da var Svein internasjonalt kjent som en pioner, og fagfolkene og kollegene i astrofysikk såvelsom i teoretisk fysikk hadde store forventninger til ham, med hans originalitet og iderikdom. I september 1929 dro han til Harvard i U.S.A., som "visiting professor", og fikk smigrende tilbud om ansettelse, - men etter at både han selv og de hjemlige autoriteter fikk tenkt seg grundig om, endte det med at Svein besluttet å fortsette hjemme i Oslo - (men tvilen i hans sjel levde nokså lenge !) Han mottok også tilbud om professorat i Chicago, men takket nei. Det norske Institutt for teoretisk astrofysikk ble tatt i bruk 1. juli 1934, etter flere års arbeide på både universitetsplan og på regjeringsplan, og med finansielle tilskudd fra Rockefeller Foundation på over 100.000 dollars. Rosseland fikk også ekstra penger fra R.F., og for disse bygget han en svær regnemaskin på Blindern - en tid verdens største - som var i bruk frem til 1950. Maskinen var noe helt nytt i Norge, og den skapte ny forståelse for både for den slags maskiner, og i det hele tatt for astrofysikk og beslektede disipliner. Før denne tid var "Rosselands Middelverdier" det eneste man hadde av brukbare beregningsmåter av stjernemodeller. I 1936 utga Svein Rosseland "Theoretical Astrophysics", en bok som ble og ennå er obligatorisk lesning for fagfolk hele verden over. Han fikk også dannet Astronomisk Selskap, og

fikk utgitt et populært tidsskrift "Himmel og Jord", likeså boken "Stjernehimmelen". Men her må vi minne om at verden jo gikk gjennom en storkrig fra 1939/40. Etter at tyskerne kom, fikk Sven Rosseland beskjed om å komme seg vekk fra Oslo, og begi seg til U.S.A. ! Dette var i 1941, en meget kritisk tid, hvor Svein altså flyktet med hustru og en 16-17 årig sønn, Hallvard, til Stockholm/Moskva/Vladivostok/Tokyo/Hawaii/San Francisco, og en meget fargerik reise ble det ! I U.S.A. var han foreleser i teoretisk fysikk ved Princeton 1941-43, senere også et år i England som forsker i Admiralitetet, og igjen fra 1944 var Svein ved Columbia University, og drev forskning som var knyttet opp mot atomspaltning. Etter krigen kom Svein Rosseland tilbake til Norge høsten 1946. Her ble han en drivende og helt uvurderlig kraft i Norges forskning generelt sett, og han klarte å finne en praktisk balanse mellom Universitetets syn, og mange forskjellige organisasjoners syn, på norsk forskning. Han var helt sentral ved dannelsen av Institutt for Atomenergi på Kjeller, likeså Sentralinstituttet for industriell forskning. Disse årene var Rosseland meget aktiv over en meget bred front, skrev, publiserte og holdt foredrag om vitenskapens betydning, og stilling, ikke bare isolert sett, men om betydningen i internasjonal og mellomfolkelig sammenheng. Han utga også "The theory of pulsating stars". Blindern-utstillingen i 1951 var hans ide, og han fikk kong Haakon, kronprins Olav, og hele regjeringen med på åpningen, og et stort antall av alle slags fagfolk og skolefolk og helt vanlige folk strømmet til så lenge den var åpen. Deretter i 1955 og i 1960 var utstillingene like vellykkede. Solobservatoriet ved Harestua kom igang fra 1954, og var en frukt av bl.a. Rosselands initiativ. Observatoriet har betydd meget for mange grener av norsk forskning, og

her fikk bl.a. en hel generasjon norske sol-fysikere en start på løpebanen sin. Svein Rosseland mottok flere ærestitler fra en rekke universiteter og vitenskapsakademier over den ganske verden, og han ble utnevnt til Kommandør av St. Olavs Orden i 1957. Bemerk også at en asteroide er gitt navnet "Rosseland", og i 1994 ble også et månekrater med diameter på 75 km. navngitt "Rosseland". Som person var S.R. en vennlig og litt beskjeden kar, med humoristisk sans og med mange treffende replikker. Han var en inspirerende foreleser, og han hadde jo den oversikten, ikke bare i stoffet om solens og stjernenes karakter, men også når det gjaldt de mange kjente og ukjente astronomer som hadde bidratt til denne grenen av fysikken. Professor Øystein Elgarøy og stipendiat Øyvind Hauge utga 1994 en meget fengslende og lettlest bok om Svein Rosseland og hans liv, og et sted sier de: "Svein Rosselands bragt var å føre inn atomfysikken i astronomien." - Det som han gjennom et langt liv så som sin store utfordring, var ikke bare beskrivelse av astrofysikken, men å finne forklaringen på prosessene i stjernenes indre og i det interstellare rom. Når vi idag forsøker å få oversikt over hva Svein Rosseland maktet å gjennomføre, ikke minst innenfor sitt eget fag, men også på en lang rekke andre og tilgrensende felter, og når man ser på den store internasjonale respekt han oppnådde, da er det nesten ikke til å forstå, - vi kan bare beundre det hele !

Kilder:

"Svein R., hans liv & virke"

N. Biogr. Leks.

www.apollon.uio.no A.V. Noodt

www.nifu.no Øystein Elgarøy

Ættebok for Kvam.

Tekst: Jens Holst

En tenkt jul, i svunnen tid.

Av Renathe-Johamme Wågenes

På julaften for lenge siden i en fjern fortid sitter en ung jente ved navn Maria foran gruen og varmer seg. Hun lever ikke i fattigdom, men heller ikke i rikdom. Hun har de som mange andre som lever på landsbygden i denne tiden.

Tankene vandrer.... til julen i fjor, og hun blir trist. Alt hadde slått feil, innhøsting, fiske, været og sykdom. Bestefar og 2 småsøsken er her ikke lengre til å feire julen med dem i år. En enslig tåre triller og hun bestemmer seg for å slutte tankevandringen og heller glede seg over julen i år.

Dette skulle bli den best julen på lenge hadde hun bestemt seg for. På formiddagen hadde storesøster Gjertrud med mann og barn ankommet fra Fana. Storebror Peder var kommet fra byen hvor han var dreng hos en kjøpmann. Alle var samlet for å dele denne høytidsdagen sammen. Far og lillebror Ole hadde vært ute og fisket juletorsken, huset duftet av søtgrøten mor hadde laget til formiddagsmat. Det var den beste grøten Maria noen gang hadde spist, det var søtmeik, sukker og en stor smørklatt på toppen. Hun smilte mens hun kjente smaken enda en gang på tungen.

Ukene før jul hadde vært veldig travle, så det var godt å bare kunne sitte slik i ro. Mor og far hadde jobbet mye hos storfolket i bygden og Maria hadde måtte stå for mye av arbeidet hjemme. Pass av småsøsken, vasking til jul og ikke minst baking. Men det hadde vært kjekt, bestemor var der for å hjelpe med bakingen og de hadde hatt mange fine samtaler sammen. Hun hadde lært mye av bestemor de siste årene, om de gamle tradisjonene og om slekten. Alt arbeidet og ansvaret hadde gjort henne sliten, men det var verd det. Far hadde hatt en bra høst

Forts. neste side

på fiske og hadde i tillegg tjent litt ekstra hos storfolket, mens mors innsats hadde gitt en velfylt julekurv fra furen i huset. Så denne julen hadde de mye å glede seg over.

Men nå var det slutt på drømmene, far roper og det er på tide å starte turen til kirken. Julegudstjenesten er viktig. Hun gleder seg til å hilse på de andre i bygden og få høre om jesusbarnet. Siden søsteren Gjertrud er her, har de hest og slede å kjøre med. Alle damene får sitte på sleden med pledd over seg og ankommer kirken varm og god. Mennene går ved siden av og diskuterer den nye låven storfolket har bygd seg i høst.

Vel fremme blir de møtt av en kirke som er fylt til randen med høytidsstemte sambygdinge. Gudstjenesten blir akkurat slik Maria hadde ønsket, med ju-

leevangeliet og julesalmer. På vei ut fra kirken kommer nabogutten Johannes og stikker noe innpakket i et tørkle ned i lommen hennes. Han visker god jul før han forsvinner i mengden, Maria rødmer. Han er en kjekk ung mann og både han og Maria har sendt hverandre rødmende blikk gjennom hele konfirmasjonstiden nå i høst. Hun er så spent på hva det kan være inne i tørkleet, men det for vente, nå er det hjem til julemiddag.

Bordet er nydelig dekket og lysene Maria laget i sommer brenner midt på bordet. Det er torsk og poteter, flatbrød og smør, øl til drikke og masse annet godt. Stemningen er sorgløs og latteren sitter løst da historiene går rundt bordet. Etter måltidet samles de rundt gruen for litt sang. Far kommer bærene på en liten bastkurv og opp av den kommer de frem små gaver til hver enkel av dem.

Maria får et flott teppe som mor har vevd og storebror Peder har med en liten heklet duk han har fått tak i inne i Bergen.

Gavene tar Maria med seg opp på rommet og legger dem i den lille utstyrkisten sin. Før legge tid tar hun frem tørkleet fra Johannes og pakker det forsiktig ut. Maria må smile og hun blir litt varm om hjertet når hun finner en utskåret trefigur som forestiller jomfru Maria med jesusbarnet.

Maria blåser ut lyset på rommet og legger seg under fellen. Med tankene om denne flotte julekvelden, sklir hun inn i drømmene. Drømmene om en fremtid med en snill mann, egne barn og en julefeiring i eget hjem.

Tekst:

Renathe-Johanne Wågenes

Styre og tillitsverv i DIS-Hordaland

Verv	Navn	Telefon	E-post
Leder	Jarle Hannisdal	55 12 19 85	jarlehannisdal@c2i.net
Nestleder	Kenneth Bratland	55 18 86 32	kennethbratland@hotmail.com
Kasserer	Johan Ludvig Kvamme	55 19 09 89	lukvamme@online.no
Styremedlem	Arne Jarlind	56 14 82 87	arne.jarlind@c2i.net
Styremedlem	Kariann Helland Johannessen	55 13 99 93	kariann.hj@c2i.net
Kvinnherad			
Leder	Hans Ordin Østebø	53 47 61 66	hoestebo@online.no
Nestleder	Lars Jostein Røyrvik	53 47 17 62	ljr@c2i.net
Kursleder	Geir Moen	53 48 82 69	geir.moen@knett.no

Faste E-post adresser i DIS-Hordaland

Leder	leder@ho.disnorge.no
Nestleder	nestleder@ho.disnorge.no
Kasserer	kasserer@ho.disnorge.no
Kursansvarlig	kurs@ho.disnorge.no
Nettansvarlig	webmaster@ho.disnorge.no
Distreff-fadder	distreff@ho.disnorge.no
Redaktør	red@ho.disnorge.no
Kilderegistreringskoordinator	kildereg@ho.disnorge.no

Lensmannsslekta i Øvste Mjelde

Av Kenneth Bratland

Lensmannsslekta i Øvste Mjelde var jordeigande og framstående folk i Haus prestegjeld. Ein kan vel gå så langt som å kalle det ein bygdeelite. I artikkelen vil eg presentere tre generasjonar med lensmenn frå ein og same familie på 1600- og 1700-talet.

Lensmannen var ein velsedd representant frå allmugen og var underlagd futen. Han hadde derfor støtte i allmugen samtidig som han hadde ein del upopulære oppgåver knytt til embetet sitt. Det var lensmannen som skulle setje i verk dommane som fall på bygdetinget. Dette kunne vere innkrevjing av gjeld, putte folk i gapestokk, setje folk i fengsel m.m. Lensmannen hadde ikkje løn frå staten for embetet. Men han fekk skattefritak på garden sin. Med det høge skattestrykket som var på 1600- og 1700-tallet kunne dette vere attraktivt nok. Lensmannsslekta gifta borna sine vekk til andre velstående bønder. Ofte var desse sjølv jordeigarar. Anders Andersson Askeland gifta seg i 1719 med lensmannsenkja Marta Iversdotter Hanstveit. Ho var sjølv dotter av lensmann Iver Eidsheim i Eikanger skipreide i Lindås. Her er eitt eksempel på at to lensmannsslekter giftar seg inn i kvarandre. Giftarmål med andre slektningar for å halde formuen innanfor familien er heller ikkje ukjent. Lensmannsdottera Kari Johannesdotter Nordre Askeland eit seg i 1743 med fetteren sin, Anders Olsson Fokstad. Dermed var eit godt økonomisk grunnlag lagt. Iver Søre Vevle, nemnd 1612-1624. Gift med NN. Iver eigde jordegods i garden Bruvik 1617-1621.

Barn:

a)
Fabian, d. 1693, sjå nedanfor.
Fabian Iversson Søre Vevle, d. 1693. Gift med Brita, nemnd

1645 og 1668. Alderen til Fabian er ikkje oppgitt ved prestemanntalet 1666. Det blei halde likpreik over Fabian Søre Vevle den 2. februar 1693 i Gjersstad kyrkje. Likpreik var ikkje for kvensomhelst, i tillegg til at presten tok seg godt betalt for å halde preika.

Fabian og Brita sine born:

a)
Gjertrud f. ca. 1629, d. 1724, sjå nedanfor.

b)
Nils f. ca. 1636, d. 1715 gift 1. gang med Marta Arnesdotter, d. 1700, gift 2. gang 1703 med Marta Knutsdotter Grøsvik. Bustad: Gjerstad.

c)
Brita f. ca. 1643, d. 1709 gift 1692 med Ole Monsson Revheim f. ca. 1669, d. 1746. Bustad: Gjerstad.

d)
Lars f. ca. 1647, d. 1695, gift med Brita Olsdotter. Bustad: Vevle.

e)
Marta f. ca. 1653, d. 1731, ugift og døydde på Skistad.

Anders Johannesson Rivenes f. ca. 1627, d. 1701. Gift med Gjertrud Fabiansdotter Søre Vevle f. ca. 1629, d. 1724. Ved prestemanntalet 1666 er Anders Johannesson 39 år og lei-glending på Rivenes. Sønene Johannes 6 år, Ole 5 år og Nils 1 ½ år budde då hjå han. Anders var lensmann i Mjelde skipreide frå 1676 til han døydde i 1701. Lensmannsombodet overtok han frå Nils Rongve som var lensmann i Mjelde skipreide til 1675. Det kan ha vore slektskap mellom dei utan at dette kan seiast sikkert. Gjertrud kom frå Vevle, nabogarden til Rongve. I tillegg til å vere lensmann var Anders Rivenes ombodsmann for Haus kyrkje 1668-1681 og 1685-1700. Anders blei grav- en under gamle Haus kyrkje

3. april 1701: "Hans Legeme i Hougs kirche nedsatt". I manntalet 1701 er Gjertrud Fabiansdotter oppført som oppsitjar. Ho hadde då tenestedrengen Sivert Sivertsson på 24 år buande hjå seg. Kona Gjertrud blei 95 år og blei graven frå Haus kyrkje 3. desember 1724.

Sonen til Anders og Gjertrud, Anders Andersson Askeland, gav i 1720 ei pengegåve på 20 riksdalar til Stamnes kyrkje. Gåva skulle brukast til nytt tak på kyrkja. Han var bror til lensmann Johannes Andersson Øvste Mjelde. Anders Askeland tente mykje pengar på skogshandel. Han kjøpte opp skog langs Bolstadfjorden og fløytt det til Bergen. Denne handelen dreiv han mest truleg saman med bror sin, Johannes Øvste Mjelde. Det er berre ein liten ting som skurrar ved forteljinga om at Anders Askeland gav nytt tak til Stamnes kyrkje i 1720. Enkjemann Anders Andersson Askeland gifta seg 8. januar 1719 i Hosanger med lensmannsenkja Marta Iversdotter Hanstveit f. 1692, d. 1724. Etter eit svært kort ekteskap døydde Anders Andersson på Hanstveit. Han blei graven 30. april 1719 frå Hosanger kyrkje. Derfor var han ikkje i live i 1720. Gåva det er referert til kan vere ei gåve frå arvingane etter Anders. Ei anna løysing kan vere at Anders hadde testamentert gåva til kyrkja eller at gåva var gitt tidleg i 1719, og ikkje viste før i kyrkjerekneskapen for 1720.

Anders og Gjertrud sine born:

a)
Johannes f. ca. 1660, d. 1731, sjå nedanfor.

b)
Ole f. ca. 1662, d. 1732 gift med Anna Larsdotter f. ca. 1664, d. 1746. Bustad: Rivenes og Eide på Osterøy.

Forts. neste side

c)
Nils f. ca. 1664, d. 1733 gift 1. gang ca. 1690 med Marta Johannesdotter Søre Askeland f. ca. 1670, d. 1715, gift 2. gang 1716 med enkja Anna Jakobsdotter Borge f. ca. 1659, d. 1749. Bustad: Søre Askeland på Osterøy og Borge i Arna.

d)
Gjertrud f. ca. 1667, d. 1752 gift 1. gang med enkjemann Nils Sjursson Kvamme gift 2. gang 1697 med enkjemann Tørres Larsson Ytre Arna f. ca. 1667, d. ca. 1727 gift 3. gang 1728 med enkjemann Erik Monsson Arnatveit f. ca. 1682, d. 1742. Bustad: Kvamme, Ytre Arna og Arnatveit i Arna.

e)
Anders f. ca. 1670, d. 1719 gift 1. gang 1697 med enkja Magdeli Eriksdotter Nordre Askeland f. ca. 1654, d. 1717, gift 2. gang 1719 med lensmannsenkja Marta Iversdotter Hanstveit f. 1692, d. 1724. Bustad: Nordre Askeland og Hanstveit på Osterøy.

Johannes Andersson Rivenes f. ca. 1660, d. 1731. Gift med Marta Monsdotter Øvste Mjelde f. ca. 1649, d. 1737. Marta var dotter til Mons Johannesson Øvste Mjelde f. ca. 1616, d. 1695 og kona hans Brita, som er nemnd i koppskatten i 1645. I gards- og ættesoga for Stamnes er det fortalt at Johannes Andersson Øvste Mjelde eigde Fylingslid litt før 1700. Men dette er feil. Johannes si søster, Gjertrud Andersdotter Rivenes (ca.1667-1752), blei gift med enkjemann Nils Sjursson Kvamme i Arna (ca.1635-1696) på slutten av 1680-tallet. Nils Sjursson Kvamme eigde halve garden Fylingslid i 1676. Den andre halvdel av Fylingslid kjøpte han i 1690 av Einar Larsson Fylingslid. Dermed eigde han heile garden. Enkja Gjertrud Andersdotter Kvamme gifta seg opp att i 1697 med enkjemann Tørres Larsson Ytre Arna. Det er denne Tørres som står oppført som eigar av Fylingslid i

matrikkelen 1718. På hausttinget for Arna skipreide 16-17. november 1700 stemna Johannes Andersson Øvste Mjelde på vegner av myndlingane sine Einar Larsson Dale. Johannes sine myndlingar må vere søsterdøtrene Brita og Marta Nilsdøtrer Kvamme. Einar hadde tidlegare budd på Fylingslid. No stemna Johannes han fordi Einar hadde flytta eit hus frå Fylingslid år og dag etter at han sjølv hadde flytta derifrå. Vitna Amund Helle og Halstein Dale forklarte at Einar hadde selt huset til Nils Helle. Dommen gjekk ut på at Einar måtte flytte huset tilbake til Fylingslid og setje det opp slik det hadde stått. Dette måtte han gjere innan vårmesse (25. mars) 1701. I tillegg til dette måtte han betale sakskostnadene og ei

Tresnittet av lensmann Johannes Johannesson Nordre Askeland (ca. 1685-1749), trykt i Folke bladet nr. 12 i 1920. Der er det skrive ein artikkel om statsråd Ole Monsson Mjelde og odels garden hans. Lensmannen var tipp-tipp-tipp-oldefar til stats råden (farfars farfars farfar). I artikkelen er det opplyst at Johannes i ei årrekkje før 1723 hadde kjøpt opp dei bruka som forfedrane hans hadde hatt bygsel på.

Foto: Riksarkivet, fotojnr. 86/04.

Johannes Øvste Mjelde begynte først på 1700-tallet å kjøpa opp gardar. Fleire av eignedomane blei kjøpte frå familien Garmann i Nedste Mjelde. I 1712 fredlyste lensmann Johannes Øvste Mjelde skogane på gardane Veo, Bukkestein, Kvåstad, Dyvik, Stanghelle og Helle. Dette var vel for at skogen skulle kunne ta seg opp igjen etter sterk hogst. Av andre gardar han kjøpte kan nemnast delar av Dalegarden (Munkelivsjorda), Fokstad, Vaksdal, $\frac{3}{4}$ av Hana og Midtre Hordvik i Åsane. I 1735 søkte han odelsrett på gardane Veo, Bukkestein, Kvåstad, Vaksdal, Stanghelle og Helle. Dermed

måtte arvingane etter lensmann Johannes Øvste Mjelde i forhandlingar med Johan Garmann.

I 1744 får vi vite korleis desse forhandlingane hadde gått. Då hadde Johan Garmann fått skøyte på Veo, Bukkestein og Stanghelle. Johannes Johannesson Nordre Askeland hadde fått skøyte på Kvåstad, mens lensmannsdottera Magdeli sin mann, Anders Nilsson, hadde fått skøyte på Helle. Men det er noko merkeleg med dottera Marta Johannesdotter, som blei gift og busett på Takvam. Ho og hennar etterslekt arva ikkje noko av det jordegodset som lensmann Johannes Øvste Mjelde etterlèt seg ved skiftet i 1732. Jordegodset blei fordelt mellom dei to andre bor-

na, Magdeli Helle og Johannes Nordre Askeland. Derfor er det ikkje heilt sikkert at Marta verkeleg var dotter av lensmann Johannes Øvste Mjelde.

Magdeli Johannesdotter blei godt gift. Hennar første mann, Ole Fabiansson, var son av Fabian Olsson Fokstad (fødd 25. april 1650 og død 1712), og han vart den første sjølveigar en i Bruvik sokn i 1678. Då kjøpte han garden Fokstad saman med faren sin, Ole Nilsson Fokstad (fødd ca. 1613 og død 1699). Far og son hadde då sete som leiglendingar på garden Fokstad i fleire år. Men før 1718 hadde lensmann Johannes

Øvste Mjelde kjøpt garden. Han var svigerfar til Fabian Olsson Fokstad sin son, Ole Fabiansson Fossmark. På denne måten blei garden verande i slekta. I 1738 fekk Anders Olsson Fossmark skøyte på Fokstad. Han var son av Magdeli Johannesdotter og hennar første mann, Ole Fabiansson Fossmark. Anders Olsson blei i 1743 gift med kusina si, Kari Johannesdotter Nordre Askeland.

Så kan ein spørje korleis lensmann Johannes Andersson Øvste Mjelde kunne slå seg opp som ein rik jordeigar. Det å vere lensmann var ikkje noko ein blei svært rik av. Lensmannen fikk store delar av løna si i samband med skatteletter. Ei anna forklaring kan vere handelen med Bergen. Etter brannane i Bergen først på 1700-tallet var det eit stort behov for tømmer. Ifølgje Martin Tunes var det på tømmerhandel lensmannen tente seg rik. Han kjøpte opp skog i Stamnes og Evanger. Tømmeret skar han opp før han bygde seg tømmerflåtar og frakta det til Bergen. Tingbøkene for Nordhordland gjev fleire eksempel på tømmerhandelen mellom indre delar av Vaksdal og Voss. Ein annan grunn til lensmannen sin rikdom var opphavet hans. Foreldra hans, Anders Johannesson Rivenes og Gjertrud Fabiansdotter, stamma frå jordeigande bønder, i tillegg til at dei var velsedde folk i bygda. Johannes Andersson blei gravlagd frå Mjelde kyrkje 29. august 1731. Kona Marta Monsdotter blei gravlagd frå Mjelde kyrkje 30. juni 1737.

Johannes og Marta sine born:

a)
Marta gift 1704 med enkjemann Mikkel Iversson Ytre Takkvam f. ca. 1652, d. 1722. Bustad: Ytre Takvam i Arna.

b)
Johannes f. ca. 1685, d. 1749, sjå nedanfor.

c)
Magdeli f. ca. 1690, d. 1778 gift 1. gang 1712 med enkjemann

Ole Fabiansson Fossmark f. ca. 1678, d. 1718, gift 2. gang 1720 med Nils Monsson Hole f. ca. 1675, d. 1733, gift 3. gang 1734 med Anders Nilsson Helle f. 1705, d. 1785. Bustad: Fossmark og Helle i Vaksdal.

Johannes Johannesson Øvste Mjelde f. ca. 1685, d. 1749. Gift 7. februar 1706 med Kari Monsdotter Øvste Mjelde f. ca. 1674, d. 1764.

Born:

a)
Anders døypt 25. januar 1708, d. 1708.

b)
Johannes døypt 6. juli 1710, d. 1746 gift 1732 med Synneve Olsdotter kyrkje Bruvik f. 1703, d. 1788. Bustad: Øvste Mjelde.

c)
Gjertrud døypt 1. mars 1713, d. 1741 gift 1729 med enkjemann Johannes Monsson Ytre Arna f. 1694, d. 1749. Bustad: Ytre Arna.

d)
Marta døypt 21. august 1714, d. 1786 gift 1739 med Ole Olsson Votlo f. 1709, d. 1784. Bustad: Nordre Askeland.

e)
Anders døypt 20. august 1717, d. 1717.

f)
Mons døypt 20. desember 1719, d. 1797 gift 1751 med Inga Olsdotter Koppen f. 1728, d. 1800. Bustad: Øvste Mjelde.

g)
Anders døypt 6. oktober 1721, d. 1803 gift 1. gang 1750 med enkja Brita Nilsson Ytre Arna f. 1719, d. 1774, gift 2. gang 1781 med Marta Olsdotter Skåldal f. 1746, d. 1797. Bustad: Ytre Arna.

h)
Kari døypt 23. mars 1725, d. 1811 gift 1743 med Anders Olsson Fokstad f. 1716, d. 1777. Bustad: Fokstad i Vaksdal.

Borna a - f var fødte på Øvste Mjelde. Rundt 1720 flytta familien til Nordre Askeland. Der blei de to siste borna fødte. Jo-

hannes blei gravlagd frå Haus kyrkje 25. mars 1749, og kona Kari blei gravlagd frå same kyrkja 2. desember 1764. Det blei halde skifte etter lensmannen 14. april 1749. Då det er lakune i skifteprotokollane for Nordhordland 1717-1756, får vi ikkje vite noko om innbuet. Panteboka frå 1749 opplyser derimot korleis jordegodset blei skifta. Buet eigde partar i gardane Øvste Mjelde, Vaksdal, Nordre Askeland og Dale. Enkja og alle borna delte jordegodset mellom seg. Enkja Kari arva omtrent halvparten, mens sønene fikk dobbelt så mykje som søstrene, det vil si brorparten. Dottera Kari f. 1725 blei gift i 1743 med fetteren sin, Anders Olsson Fokstad f. 1716. Mora hans var Magdeli Johannesdotter Øvste Mjelde, f. ca. 1690, d. 1778, som igjen var søster til lensmann Johannes Johannesson Nordre Askeland.

Litteratur:

Selvik, Torstein:

Gardssoga for Mjedlagardane 1976.

Skre, Brita:

Dale sokn, Vaksdal bygdebok: Gards- og ættesoge, band 2, 1974.

Skre, Brita og Ivar:

Stamnes sokn, Vaksdal bygdebok: gards- og ættesoge, band 3, 1965.

Ådna, Lars M:

Gjerstad sokn, Haus i saga og segn, Ætt og æle (ættarbok), band 1, 1959.

Ådna, Lars M:

Haus sokn, Haus i saga og segn, Ætt og æle (ættarbok), band 2, 1959.

Ådna, Lars M:

Ådna sokn, Haus i saga og segn, Ætt og æle (ættarbok), band 3, 1964.

Kjelder:

Digitalarkivet.

Folkebladet nr. 12, 41. årgang, 1920.

Kyrkjebøker for Haus prestegjeld 1691-1801.

Manntala 1666 og 1701.

Pantebok Nordhordland nr. 5 (1749-1757).

Tingbøker Nordhordland 1642-1780, utlagt på Digitalarkivet.

Digitalarkivet og skannede kirkebøker

Av Renathe-Johanne Wågenes

Her et eksempel fra konfirmerte i Kvinnherad 1892

Så var "prøvetiden" over og den 8. november ble de skannede kirkebøkene åpnet som regulær tjeneste.

Nyhetens interesse var stor de to første døgn med 500 000 nedlastede sider. Dette skapte problemer med at serveren gikk full og medførte stopp. Pågangen er ikke så stor nå, og derfor glir nedlastingen av bildene bedre.

I løpet av de neste 2 årene skal det legges ut 1,85 millioner sider, i dag er ca 10 % på plass.

Som de fleste kan se er det hovedsakelig kirkebøker rundt 1900 som er skannet og lagt ut.

Dette fordi de har startet med å skanne de nyeste filmene, som er 16 mm filmer og som er filmet etter 1999. De store tekniske problemene kommer når filmene fra slutten av 1940 skal skannes da disse er på 35 mm filmer. Resultatet av dette blir at alle kirkebøkene fra etter 1880 vil være de som blir først ferdig. Så man kan si at de jobber seg bakover til problemene.

Men det går unna. Det skannes 4000 til 5000 filmer hver dag, og dette gjøres imponerende nok av en person alene på Riksarkivet. Men skanneren er av god kvalitet da, ingen hjemmeskanner der i gården.

For øyeblikket er de kommet

lengre i prosessen med å digitalisere enn å legge ut på nett. 1/2 million sider er digitalisert, dvs. at det er foretatt konvertering fra film til bilde. Etter at konverteringen er foretatt skal det foretas en indeksering. Indekseringen er svært viktig for oss forbrukere. Den muliggjør at vi kan hoppe rett inn på et årstall eller på en hendelse. Hvert enkelt statsarkiv foreta indeksering for sitt område. Dermed kan det bli forskjeller i hvor fort en kirkebok kommer på nett, da man blir avhengig av hvor raskt hvert enkelt arkiv er. Men når arkivet er ferdig med indekseringen på en aktuell kirkebok, blir den tilgjengelig raskt. Når alt fungerer slik det skal regner man med at det vil komme 10 til 15 kirkebøker ferdig indek-

sert ut på nett hver dag.

For de som er årvåkne så har de kanskje lagt merke til at sidene foreligger i tillegg til norsk og engelsk, også på samisk! Oversettelsen er utført i samarbeid med Sametinget. Denne nyvinningen medførte til en liten morsomhet, mange av ordene som trengtes oversatt fantes det ikke ord for på samisk. Nye ord måtte finnes opp.

Utag fra brukerveiledningen som ligger på hjemmesiden til Digitalarkivet:

Fra startsidene kan du navigere eller søke deg fram til et utvalg kirkebøker eller lister (handlingstyper) innenfor disse. Dette utvalget vises til høyre på skjermen. Ved å klikke på lenken til den ønskede boka/lista kommer du til en innholdsside. Fra denne kan du klikke deg rett inn til bildet av den første siden for det ønskede året innenfor ønsket liste.

Til venstre finner du i utgangspunktet fire utfyllingsfelt, to av dem med egen nedtrekksmeny. Feltene kan benyttes i vilkårlig rekkefølge. Klikk på [>]-knappen (eller [Utfør]-knappen nederst) for hvert valg for å oppdatere de øvrige nedtrekksmenyene og utvalget til høyre. Hvis "Javascript" er aktivert i din nettleser, skjer oppdateringen automatisk, og [>]-knappene forsvinner etter første valg. (Husk å avslutte med Enter i felt uten meny.) Hvis du vil starte navigeringen på nytt, klikker du på [Opphev valg]. Feltene benyttes slik:

Velg fylke: Velg et fylke fra nedtrekksmenyen. Merk at Bergen er eget fylke i denne menyen (i realiteten frem til 1972). Under "Utlandet" finnes kirkebøker fra de norske sjømannskirkene m.m.

Velg prestegjeld/sokn: Etter

at du har valgt fylke, får du opp et nytt felt med meny for valg av prestegjeld/sokn (eller menigheter i noen større byer) innenfor dette fylket. Kun prestegjeld/sokn med kirkebøker som hittil er lagt ut, er med i menyen.

Velg kirkeboktype: Hvis du vil avgrense utvalget ditt, kan du i menyen her velge én av kirkeboktypene. Ministerialbøker (sokneprestens bøker) og klokkerbøker er de "vanlige" kirkeboktypene. Bøkene til residerende kapellan har ofte samme innhold. Også andre protokoller fra prestearkivene regnes med blant kirkebøkene.

Velg listetype: Etter at du har valgt kirkeboktype, får du opp et nytt felt med meny for valg av listetype (handlingstype). Her kan du om ønskelig avgrense utvalget ditt til kirkebøker som inneholder denne bestemte listetypen, f.eks. liste over konfirmerte. NB: Valg av listetype gir bare mening dersom den valgte kirkeboktypen er ministerialbok, klokkerbok eller boka til residerende kapellan. Ved valg av listetype går programmet over i "listemodus", og utvalget til høyre på skjermen vil bestå av lister, ikke hele kirkebøker.

Angi periode: Du kan avgrense utvalget ditt ved å angi ønsket tidsperiode for kirkebøkene. Her kan det angis et enkelt årstall, f.eks. 1850, eller et årstallsintervall, f.eks. 1850-1880. Systemet vil ikke gjenkjenne andre typer tidsangivelser. Ved angivelse av 1850-1880 vil utvalget kun inneholde kirkebøker som dekker hele eller deler av denne perioden.

Søk i navn på prestegjeld/sokn: Ved hjelp av dette feltet kan du utføre "fritekstsøk" etter kirkebøker i de feltene i databasen som inneholder navn på prestegjeld, sokn eller menighet. Store og små bok-

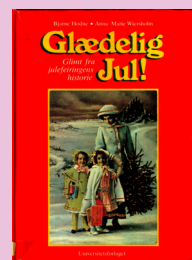
staver behandles likt. Søk på "nes" vil bl.a. gi treff på Nes prgj, Rødenes prgj, Nesna sokn og Johannes menighet. NB: Det søkes ikke i fylkesnavn.

Merk: Systemet husker det utvalget du har gjort i inntil 30 minutter etter at du sist bladde i bildene eller oppdaterte siden. Etter dette må du navigere deg frem på nytt. Som en følge av denne 30-minuttersgrensen kan lenken som står i adressefeltet i din nettleser heller ikke lagres som en permanent referanse (bokmerke). Bruk isteden de lenkene som er oppgitt i bildeinformasjonen på bildevissningssidene.

Bokomtale

Av Renathe-Johanne Wågenes

Glædelig Jul!

Dette er tittelen på en bok utgitt av Universitetsforlaget i 1982. Denne har glimt fra julefeiringens historie, og starter allerede så langt tilbake som til den gangen vi her i nord feiret Solfest. Den forteller videre om hvordan kristendommen "plukket" opp denne julefeiringen og gjorden den til sin egen. Videre får vi et innblikk i alle de forskjellige tradisjonene som har vært opp igjennom årene: Luciafeiringen, julespill, julebukker, juletræfester, juletræet, julekort og masse annet. Hvordan feiret de rike jul i forhold til de fattige, julemat og julegaver. Også julefeiring under krigene har fått sin plass i boken.

Boken er over 20 år gammel, men vår historie er den samme, så her er de noe å lære for oss alle. Godt illustrert med masse bilder og tegninger er den også. Jeg fant mitt eksemplar på biblioteket og boken kan anbefales. God lesing og GOD JUL.

Returadresse:
DIS-HORDALAND
PB. 1255
N-5811 BERGEN

Program våren 2006 *Bergen*

Tid: Onsdag 18 januar 2006 19:00

Sted: Bergen , Kronstad Hovedgård

Tema: Foredrag Kommer tilbake med mere info

Tid: Onsdag 15 februar 2006 19:00

Sted: Bergen , Kronstad Hovedgård

Tema: Årsmøte Se eget program.

Tid: Onsdag 15 mars 2006 19:00

Sted: Bergen , Kronstad Hovedgård

Tema: Foredrag. Kommer tilbake til.

Tid: Onsdag 19 april 2006 19:00

Sted: Bergen , Kronstad Hovedgård

Tema: Brukermøte. Vi koser oss over en kopp kaffe.

Tid: Onsdag 10 mai 2006 19:00

Sted: Bergen , Kronstad Hovedgård

Tema: Foredrag.

Tid: Fredag 30 juni 2006 00:00

Sted: Bergen ,

Tema: Vi drar på tur. Ruten er ferdig. Mer info kommer senere.

Kvinnherad

Tid: Torsdag 12 januar 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Tid: Torsdag 9 februar 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Tid: torsdag 9 mars 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Tid: torsdag 6 april 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Tid: torsdag 11 mai 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Tid: torsdag 8 juni 2006 19:30

Sted: Kvinnherad bibliotek, Husnes

Tema: Brukarmøte

Håper å se deg på møtene !

Gravminner i Norge

Siden vår start på begynnelsen av året har det vært en stor utvikling på vært nye satsningssområde "Gravminner i Norge". Databasen har over 300 000 navn og nærmere 100 000 av disse personen har bilde knyttet opp mot seg.

Vi har hatt en del "barnesykdommer" og noen dukket faktisk opp for ikke så lenge siden. De fleste av problemene er av slik karakter at brukerne ikke ser dette, men vi som administrerer har hatt vår 100 arbeidstimer. Fortsatt jobber vi med å få rettet opp i en del småting.

Heldigvis har vi 3 blitt 4. I høst har vi fått en nordlending bosatt i Stavanger som medhjelper, Asle Jonassen. Dette har lette mitt arbeid som administrator veldig mye. For øyeblikket har han fått opplæring i alle de arbeidsoppgavene som jeg gjør, og på sikt har vi tenkt at han også skal få innblikk i den tekniske delen som Einar Balle styrer. Greit å være flere som kan tingene.

Ny layout har hjemmesiden fått, ikke alle er like glad for dette, mens andre igjen er svært fornøyd. Det er vel dette med å kunne gjøre alle til lags som ikke er så lett. Dette gjelder også dette som har med bilder å gjøre. Vi som administrerer dette har enda ikke mottatt henvendelser direkte til oss på at noen føler at å finne bilder av

gravsteiner på nett er støtende, men jeg har blitt informert om at det skal være nevnt for andre at noen finner dette støtende. Igjen ender vi opp med dette at det er vanskelig å gjøre alle fornøyd. Noen finner det gjerne støtende, mens andre igjen sender gladlig inn bilder av sine avdøde gravsteiner. Å starte en spørreundersøkelse blant alle de som har en gravstein de stiller vil være helt umulig. Og tanken på å begynne å fjerne alle bildene vil helt klart være i strid med en av våre hensikter med å lage denne databasen. Men heldigvis er det mest positive tilbakemeldinger.

Vi har bestemt oss for å prøve å samle inn litt informasjon om nordmenn gravlagt i utlandet. Først ute kommer til å bli et av Spanias ferieparadis, Costa Blanca, hvor mange nordmenn bor. Vi har mottatt henvendelse derfra fra en som ønsker og startet dette. Men først må det norske konsulat kontaktes og dette må avklares med dem.

Når det gjelder Hordaland fylke er det nesten 90 000 personer i databasen og flere er på vei. Vi holder på å jobbe oss rundt i Bergen kommune. Noen fotograferer mens andre registrerer. Vi trenger selvsagt flere hender og digitale kamera, men nå er vi vel inne i en periode hvor utelivet er labert, men har du lyst, har du lov, så ta kontakt når våren spirer!

Til slutt vil jeg få takke alle de ivrige, frivillige som har gjort og gjør en innsats for dette prosjektet. Uten alle disse hadde vi fortsatt vært ved fødselen.

Tekst:

Renathe-Johanne Wågenes